

## **Päätös vaatimukseen luonnonsuojelulain (9/2023) 126 §:n mukaisen pakkokeinon käyttämisestä**

### **1 Vireillepanija**

Keskisen Suomen liito-oravayhdistys ry

### **2 Asianosaiset**

Hakkuuoikeuden haltija Stora Enso Oyj

Maanomistaja [REDACTED]

### **3 Asian vireilletulo**

Keskisen Suomen liito-oravayhdistys ry (jatkossa vireillepanija tai yhdistys) on 14.4.2026 jättänyt Lupa- ja valvontavirastolle vaatimuksen kieltää hakkuut kiinteistöllä 593-434-1-48, jotka on ilmoitettu metsänkäyttöilmoituksissa 1-2026-27212 ja 1-2026-42225, lainvastaisina. Lisäksi vireillepanija vaatii asettamaan luonnonsuojelulain 124 §:n mukaisen väliaikaisen toimenpidekiellon, kunnes vireillepano on ratkaistu lainvoimaisesti.

Vireillepanija katsoo, että ilmoitetut hakkuut ovat luonnonsuojelulain 78.2 §:n vastaisia. Vireillepanon mukaan alueella tehdyt havainnot osoittavat varovaisuusperiaatteen mukaisesti tulkittuina täysin selvästi, että metsänkäyttöilmoitusten alueella sijaitsee yksi tai useampi liito-oravan lisääntymis- tai levähdyspaikka. EU-tuomioistuimen asioissa C-477/19 ja C-357/20 antamien ennakkoratkaisujen valossa kiinteistöllä v. 2016 tehdyt havainnot riittävät osoittamaan, että näin on edelleen, sillä alueen ei voida osoittaa muuttuneen lajille sopimattomaksi.

Hakkuiden vaikutuksia koskevan tutkimustiedon valossa metsänkäyttöilmoitusten kattama alue on kuvioita 5 ja 6 mahdollisesti lukuun ottamatta direktiivilajeja koskevan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen ehdottoman heikentämis- ja hävittämiskiellon piirissä. Kuvioiden 1, 4, 7 ja 8 hakkuuta ei voida suorittaa. Myös kuvioiden 5 ja 6 hakkuut on kiellettävä, kunnes niiden tilanne on selvitetty luotettavasti. Maanomistaja on oikeutettu luonnonsuojelulain 111 §:n mukaiseen korvaukseen.

Vireillepanija viittaa vireillepanon liitteenä Lupa- ja valvontavirastoon toimitettuun yhdistyksen elokuussa 2025 laatimaan muistioon ”Liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen suojelun juridinen ja biologinen perusta” ja erityisesti sen kohtiin 4-7, jotka käsittelevät varovaisuusperiaatetta, viranomaisten velvollisuutta käyttää tutkimustietoa, lisääntymis- ja levähdyspaikan kokoa ja rakennetta sekä havaintojen vanhentumattomuutta ja lisääntymis- ja levähdyspaikkojen pysyvyyttä.

## 4 Asian käsittely

### 4.1 Metsänkäyttöilmoitusten käsittely

Kiinteistöä 593-434-1-48 koskevasta hakkuusta on 26.2.2026 jätetty Metsäkeskukselle metsänkäyttöilmoitus 1-2026-27212, jonka Metsäkeskus on antanut tiedoksi hakkuukuvioille sijoittuvan liito-oravahavainnon vuoksi Lupa- ja valvontavirastolle 26.2.2026. Metsänkäyttöilmoitus käsitti kuusi hakkuukuviota. Metsänkäyttöilmoituksen 1-2026-27212 käsittelyn yhteydessä Lupa- ja valvontavirasto on 6.3.2026 pyytänyt maanomistajalta ja metsänkäyttöilmoituksen laatijalta lisäselvitystä liito-oravan huomioimisesta metsänkäyttökuvioilla 1.0, 4.0 ja 8.0, sillä metsänkäyttöilmoituksen kuvioille tai niiden läheisyyteen sijoittuu lajitietojärjestelmään tallennetut kolme koontipistettä liito-oravahavainnoista. Metsänkäyttöilmoituksen laatija on vastannut selvityspyyntöön 12.3.2026 todeten muun ohella, että suunnitelma tarkentuu puukaupan jälkeen.

Kiinteistölle 593-434-1-48 on 10.4.2026 jätetty uusi metsänkäyttöilmoitus 1-2026-42225 likimain samalle alueelle kuin metsänkäyttöilmoitus 1-2026-27212. Vakiintuneen käytännön mukaisesti uusi metsänkäyttöilmoitus korvaa aikaisemman ilmoituksen. Metsänkäyttöilmoitus käsittää kuusivaltaisen kuvion 1.0 (0,83 ha), jolle on suunniteltu harvennushakkuu, kuusivaltaisen kuvion 4.0 (1,8 ha), jolle on suunniteltu avohakkuu, mäntyvaltaisen kuvion 5.0 (2,41 ha), jolle on suunniteltu harvennushakkuu, kuusivaltaisen kuvion 6.0 (0,42 ha), jolle on suunniteltu poimintaluontoinen kasvatushakkuu, kuusi valtaisen kuvion 7.1 (0,87), jolle on suunniteltu avohakkuu sekä kuusivaltaisen kuvion 8,0 (0,54), jolle on suunniteltu harvennushakkuu.

Metsänkäyttöilmoituksen 1-2026-42225 saapumisen jälkeen 4.5.2026 saatuja lisätietoja käsitellään kohdassa 4.2 Asianosaisten kuuleminen.

### 4.2 Asianosaisten kuuleminen

Vireillepanon kohteena on Stora Enso Oyj:n (jatkossa myös toiminnanharjoittaja) jättämä metsänkäyttöilmoitus 1-2026-42225, joka kohdistuu yksityishenkilön omistamalle kiinteistölle. Lupa- ja valvontavirasto on varannut Stora Enso Oyj:lle ja yksityiselle maanomistajalle tilaisuuden lausua vireillepanosta hallintolain (434/2003) 34 §:n mukaisesti. Yksityinen maanomistaja ei vastannut kuulemiseen.

Stora Enso Oyj lausui 4.5.2026 vastineessaan muun ohella seuraavaa:

Stora Enso Oyj on pidättäytynyt alueella toimenpiteistä luonnonsuojelulain mukaisten pakkokeinojen käyttämisestä koskevan asian ollessa vireillä Lupa- ja valvontavirastossa.

Vastineessa todetaan, että hakkuusuunnitelmaa on päivitetty Lupa- ja valvontaviraston esittämien huomioiden perusteella. Päivitysten tavoitteena on ollut tarkentaa suunnitelmaa siten, että toimenpiteet muodostavat selkeän rakenteellisen ja toiminnallisen kokonaisuuden, eivätkä rajoitu yksittäisten kohtien tarkasteluun.

Todettakoon lisäksi, että mahdollinen liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikka on huomioitu jo ennen asian vireillepanoa viranomaiselle toimitetussa alkuperäisessä hakkuusuunnitelmassa.

Vastineen mukaan maastokartoituksessa 30.3.2026 ei havaittu liito-oravan esiintymiseen viittaavia merkkejä. Taustatietona todetaan, että kuvio 3 on hakattu vuonna 2016, eli samana ajankohtana kuin alueelta on tehty viimeisin tiedossa oleva liito-oravahavainto. Kyseisellä hakkuulla on voinut olla vaikutusta alueen elinympäristön rakenteeseen ja liito-oravalle soveltuvuuteen, mikä saattaa osaltaan selittää havaintojen puuttumista. Samalla huomiodaan kuitenkin se, että havaintojen puute ei sulje pois sitä, että alue voisi jatkossa olla liito-oravalle sopivaa elinympäristöä.

Vastineessa katsotaan, että suunnitellut hakkuutoimenpiteet voidaan toteuttaa siten, etteivät ne heikennä liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen tai lajille soveltuvien kulkuyhteyksien toiminnallista kokonaisuutta.

Stora Enso Oyj on toimittanut vastineen liitteenä päivitetyn hakkuusuunnitelman, jossa kuvaillaan kiinteistöllä 30.3.2026 tehtyä maastokäyntiä. Maastokäynnillä on kierretty metsänkäyttöilmoituksen mukaisilla kuvioilla 1, 4, 4.2, 7, 7.1 ja 8. Hakkuusuunnitelmassa todetaan muun ohella seuraavaa. Kartoituksessa ei löytynyt havaintoja (esim. risupesät, kolopuut, papanat) liito-oravasta. Esim. kuviolla 4 eteläisimmän kartalla olevan lajipisteen (haapa) juurelta ei löytynyt papanoita. Suunnitelmassa todetaan, että vaikka tuoreita papanoita ei havaittu, alueella on rakenteellisia piirteitä (haavat, rantametsät, yhteydet), jotka tukevat liito-oravan mahdollista käyttöä jatkossakin. Hakkuusuunnitelmassa on huomioitu se, että hakkuilla ei heikennetä liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen toiminnallista kokonaisuutta eikä lajille soveltuvia yhteyksiä ympäröivään metsään. Kartalla esitetty liito-oravan havaintopisteet sijoittuvat rantavyöhykkeisiin ja rakenteellisesti sellaisiin kohtiin, jotka voivat toimia liito-oravan kulkuyhteyksinä osana laajempaa elinympäristökokonaisuutta. Näitä pisteitä on suunnitelmassa käsitelty toiminnallisina koontipisteinä, eikä vain yksittäisinä pistemäisinä havaintoina. Koontipiste-luonne on huomioitu suojavyöhykkeiden mitoituksessa, suojapuuston laadussa sekä kulkuyhteyksien säilyttämisessä.

Hakkuusuunnitelman mukaan suojavyöhykkeille jätettävä säästöpuusto muodostuu yhtenäisestä, peitteisestä metsärakenteesta. Suojavyöhykkeillä säilytetään ensisijaisesti järeät haavat (eteläisin havaintopiste), kuuset sekä lehtipuu- ja kuusialikasvos. Suojapuuston käsittelyssä huolehditaan siitä, että latvusyhteydet ja varjostava metsärakenne säilyvät, eikä suojavyöhykkeille synny avoimia katkoksia. Hakkuusuunnitelman mukaan alkuperäisestä hakkuusuunnitelmasta on rajattu kuvio 4.2 kokonaan pois hakkuista. Liitteenä toimitetussa hakkuusuunnitelmassa kuvaillaan kuviokohtaisesti jätettävien suojavyöhykkeiden laajuuksia ja jätettäviä kulkuyhteyksiä. Hakkuusuunnitelman mukaan siinä kuvatut toimenpiteet huomioivat liito-oravan mahdolliset koontipisteet ja kulkuyhteydet kokonaisuutena. Suunnitelman mukaisilla suojavyöhykkeillä ja suojapuuston ratkaisulla varmistetaan, ettei hakkuilla heikennetä liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen toiminnallista kokonaisuutta eikä lajille soveltuvia yhteyksiä ympäröivään metsään.

#### 4.3 Vireillepanijan vastine

Lupa- ja valvontavirasto varasi vireillepanijalle mahdollisuuden lausua toiminnanharjoittajalta asiassa saadusta selvityksestä hallintolain 34 §:n mukaisesti. Vireillepanija lausui 13.5.2026 päivätyssä vastineessaan muun ohella seuraavaa:

Vireillepanijan mukaan toiminnanharjoittajan vastineesta ja sen liitteenä toimitetusta hakkuusuunnitelmasta ilmenee suuri asiantuntemattomuus, mitä tulee liito-oravan elinympäristövaatimuksia ja hakkuiden vaikutuksia koskevaan tutkimustietoon, joka puolestaan on se perusta, jolle direktiivilajien kuten liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen suojelun on perustuttava. Vireillepanijan mukaan toiminnanharjoittajan esittämät väitteet ovat räikeässä ristiriidassa tutkimustiedon kanssa.

Vireillepanija katsoo, että vireillepanosta tehtävässä päätöksessä lähtökohtana on oikeuskäytännön mukaisesti oltava sen varmistaminen, että ainoankaan LLP:n ekologista toiminnallisuutta ei lainkaan heikennetä. Todistustaakka sitä koskien, että tällaista heikentämistä ei tapahdu, kuuluu hakkuiden suunnittelijoille ja niistä taloudellisesti hyötyville. Vireillepanijan mukaan vastine ja hakkuusuunnitelma epäonnistuvat tässä. Vireillepanijan mukaan metsänkäyttöilmoituksen alueella ja osin sen ympäristössä on katsottava sijaitsevan useampi kuin yksi liito-oravan LLP. Tutkimustieto kertoo avohakkuun heikentävän LLP:n ekologista toiminnallisuutta vähintään 150–200 metrin etäisyydellä. Vireillepanija kuvailee vastineessaan kvantitatiivisen arvioinnin mallia, jolla hakkuiden vaikutusta liito-oravien esiintymistodennäköisyyteen voidaan arvioida ja vireillepanijan mukaan avohakkuu kuvioilla 4 ja 7 näkyisi heti liito-oravan esiintymistodennäköisyyden romahtamisena, koska sopivan elinympäristön osuus laskisi dramaattisesti.

Vireillepanija toteaa, ettei kuvioiden 5 ja 6 tilannetta ole selvitetty luotettavasti. Vireillepanijan mukaan toiminnanharjoittajat ovat osoittaneet tapauksessa huomattavaa asiantuntemattomuutta, piittaamattomuutta ja huolimattomuutta, minkä vuoksi selvitystä ei niiden tekemänä voida pitää luotettavana. Vireillepanija katsoo, etteivät vastineessa ja hakkuusuunnitelmassa esitetyt seikat anna aihetta arvioida vireillepanossa esitettyjä vaatimuksia miltei osin.

Vireillepanija on toimittanut vastineen liitteenä yhdistyksen toukokuussa 2026 päivittämän muistion ”Liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen suojelun juridinen ja biologinen perusta”.

#### 5 Lupa- ja valvontaviraston ratkaisu

Lupa- ja valvontavirasto kieltää ja rajoittaa metsänkäyttöilmoituksissa 1-2026-42225 ilmoitettuja hakkuita luonnonsuojelulain 126 §:n mukaisesti seuraavasti:

##### **Määräys**

1. Lupa- ja valvontavirasto kieltää kuviolle 4.0 suunnitellut avohakkuut.

2. Lupa- ja valvontavirasto rajoittaa kuviolle 1.0 suunniteltua harvennushakkuuta. Kuvion 1.0 etelä- ja pohjoispäässä tulee hakkuut toteuttaa niin, että kuvioilla 4.0 ja 4.2 sijaitsevien liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen ympärille jää 0,5 hehtaarin käsittelemättömät suojavyöhykkeet.

Muilta osin Lupa- ja valvontavirasto hylkää vireillepanon.

Lupa- ja valvontavirasto jättää vaatimuksen luonnonsuojelulain 124 §:n mukaisen väliaikaisen toimenpidekiellon asettamisesta tutkimatta.

## 6 Perustelut

### 6.1 Sovellettavat oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023, LSL) 7 §:n mukaan tämän lain tai sen nojalla annetun asetuksen mukaisessa päätöksenteossa kiinnitetään huomiota luonnon monimuotoisuuden merkittävän vähenemisen tai häviämisen uhkaan, vaikka siitä ei olisi olemassa varmistettua tieteellistä tietoa.

Luonnonsuojelulain 78 §:ssä säädetään Euroopan unionin tiukkaa suojelua edellyttävien eliölajien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen suojelusta. Lainkohdan 1 momentin mukaan luontodirektiivin liitteessä IV a mainitut eläinlajit ja liitteessä IV b mainitut kasvilajit ovat tiukkaa suojelua edellyttäviä eliölajeja. Suomessa esiintyvistä tiukkaa suojelua edellyttävistä eliölajeista säädetään valtioneuvoston asetuksella (valtioneuvoston asetus luonnonsuojelusta 1066/2023, luonnonsuojeluasetus). Lainkohdan 2 momentin mukaan tiukkaa suojelua edellyttävään eläinlajiin kuuluvien yksilöiden lisääntymis- tai levähdyspaikkoja ei saa hävittää eikä heikentää. Luonnonsuojeluasetuksen 9 §:n mukaan luonnonsuojelulain 78 §:n 1 momentissa tarkoitettuja, Suomessa esiintyviä Euroopan unionin tiukkaa suojelua edellyttäviä eliölajeja ovat liitteessä 7 luetellut eliölajit. Liito-orava (*Pteromys volans*) lukeutuu luonnonsuojeluasetuksen liitteessä 7 lueteltuihin nisäkkäisiin.

Luonnonsuojelulain 124 §:n mukaan Lupa- ja valvontavirasto voi enintään kahdeksi vuodeksi kieltää 43 §:n 2 momentissa tarkoitettun alueen sellaisen käyttämisen, joka voi vaarantaa alueen suojelun tarkoituksen. Lupa- ja valvontaviraston päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

Luonnonsuojelulain pakkokeinoja koskevan 126 §:n 1 momentissa säädetään, jos joku lyö laimin luonnonsuojelulain tai sen nojalla annettujen säännösten ja päätösten noudattamisen tai ryhtyy niiden vastaiseen toimeen, Lupa- ja valvontavirasto voi kieltää asianomaista jatkamasta tai toistamasta tekoa tai laiminlyöntiä ja sakon tai keskeyttämisen uhalla velvoittaa hänet määrääjassa poistamaan oikeudenvastaisen tilan tai korjaamaan laiminlyönnin taikka asettaa uhan, että tarpeelliset toimenpiteet teetetään asianomaisen kustannuksella. Lupa- ja valvontaviraston päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin päättä.

Luonnonsuojelulain 128 §:ssä säädetään erityisestä vireillepano-oikeudesta. Lainkohdan 1 momentin mukaan haittaa kärsivällä henkilöllä on oikeus saattaa 126 §:ssä tarkoitettu asia

vireille Lupa- ja valvontavirastossa, jos vireillepanon tarkoituksena on estää luonnon tuhoutuminen tai luonnonarvojen heikentyminen, joka ei ole merkitykseltään vähäinen, tai käynnistää luontovahingon korjaaminen. Sama oikeus on 134 §:n 4 momentissa tarkoitettulla rekisteröidyllä yhteisöllä toiminta-alueellaan ja kunnalla. Lainkohdan 2 momentin mukaan erityisen vireillepanon mukainen asia on ratkaistava kiireellisenä.

Luonnonsuojelulain 134 §:n 5 momentin mukaan valitusoikeus on niillä, joiden oikeutta, velvollisuutta tai etua asia saattaa koskea. Muissa kuin korvausta, tukea, avustusta tai vapaaehtoisen hyvittämisen korvaavuutta koskevasta päätöksestä valitusoikeus on myös asianomaisella kunnalla ja toiminta-alueellaan sellaisella rekisteröidyllä paikallisella tai alueellisella yhteisöllä, jonka tarkoituksena on luonnon- tai ympäristönsuojelun edistäminen.

## 6.2 Vireillepano-oikeus

Luonnonsuojelulain 128 §:n mukaan oikeus erityiseen vireillepanoon on 134 §:n 4 momentissa tarkoitettulla rekisteröidyllä yhteisöllä toiminta-alueellaan. Lupa- ja valvontavirastolla on ollut asiaa ratkaistessaan käytössä Keskisen Suomen liito-oravayhdistys ry:n säännöt. Sääntöjen kohdan 'Tarkoitus ja toiminnan laatu' mukaan yhdistyksen tarkoituksena on edistää luonnonsuojelua toiminta-alueellaan Keski-Suomen ja Etelä-Savon maakunnissa toimimalla erityisesti liito-oravan mutta myös muiden uhanalaisten lajien sekä uhanalaisten luontotyyppien suojelun puolesta. Keskisen Suomen liito-oravayhdistys ry on luonnonsuojelulaissa tarkoitettu yhdistys, jolla on luonnonsuojelulain 128 §:ssä tarkoitettu erityinen vireillepano-oikeus.

Lupa- ja valvontavirasto on tutkinut vireillepanon ratkaisukohdassa ilmenevin osin ja antanut siihen asiaratkaisun.

## 6.3 Väliaikaisen toimenpidekiellon asettaminen

Vireillepanija on vaatinut väliaikaisen toimenpidekiellon asettamista metsänkäyttöilmoituksen 1-2026-30116 mukaisille alueille.

Lupa- ja valvontavirasto toteaa, ettei luonnonsuojelulain 128 §:n 1 momentin mukainen vireillepano-oikeus koske lain 124 §:n mukaista menettelyä. Luonnonsuojelulain 124 §:n mukaista toimenpidekieltoa ei ratkaista Lupa- ja valvontavirastolle tehtävän hakemuksen tai vireillepanon perusteella (KHO 2008:9). Näin ollen Lupa- ja valvontavirasto jättää vaatimuksen tutkimatta. Lupa- ja valvontavirasto toteaa, ettei väliaikaista toimenpidekieltoa ole tarvetta tai tarkoituksenmukaista asettaa myöskään viran puolesta, sillä toiminnanharjoittaja on ilmoittanut pidättäytyvänsä hakkuista kunnes vireillepano on käsitelty.

#### **6.4 Liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja koskevaa hävittämisen- ja heikentämiskieltoa koskevat näkökohdat**

Luonnonsuojelulain (1096/1996) liito-oravan havaintopisteen läheisyyteen kohdistuvan metsänkäyttöilmoituksen johdosta sovellettavaa menettelyä koskenut 72 a § on kumottu 15.4.2016 voimaan tulleella lailla 18.3.2016/195. Luonnonsuojelun valvontaviranomainen ei ole enää tämän ajankohdan jälkeen tehnyt kumotussa laissa säädetyn mukaisia hallintopäätöksiä liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikan sijainnin ja sallitun metsänkäsitteilyn määrittämiseksi. Liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen rajaamista koskevan päätöksentekomenettelyn poistuttua toiminnanharjoittajalla on itsenäinen velvollisuus selvittää liito-oravan esiintyminen alueella ja varmistaa se, ettei suoritettavista toimenpiteistä aiheudu luonnonsuojelulaissa kiellettyä seurausta.

Vaikka luonnonsuojelulain säädös koskien liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen- tai heikentämiskieltoa on ehdoton ja kattava, liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja koskevaan sääntelyyn liittyy tulkinnanvaraisuutta siltä osin, kuin kyse on lisääntymis- ja levähdyspaikkojen olemassaolosta sekä erityisesti niiden laajuudesta. Luonnonsuojelulaki ja luontodirektiivi eivät ole yksiselitteisiä sen osalta, mitä lisääntymis- tai levähdyspaikan hävittämisen tai heikentämisen ehkäisemiseksi suojelun piiriin tulee metrimääräisesti tai pinta-alallisesti sisällyttää liito-oravalle potentiaalisella alueella.

Lisääntymis- ja levähdyspaikat ovat liito-oravan elinympäristön osia. Lisääntymis- ja levähdyspaikka käsittää pesäpuun lisäksi sen välittömässä läheisyydessä olevan puuston. Lisääntymis- ja levähdyspaikkojen määrittäminen ja sopivien kulkuyhteyksien turvaaminen on tapauskohtaista harkintaa. Keskeistä on pyrkiä ylläpitämään lisääntymis- ja levähdyspaikan ekologinen toiminnallisuus, joka toteutuu, kun se täyttää kaikki lisääntymisen tai levähtämisen onnistumiseen tarvittavat ekologiset vaatimukset. Arviointi perustuu resurssien saatavuuden tarkasteluun. Liito-oravan kohdalla tarkasteluun sisällytetään pesäresurssien lisäksi pesien suojuspuut, ruokailualueet ja kulkuyhteydet näiden sekä muiden soveltuvien elinympäristöjen välillä. Lisäksi tarkastelussa on huomioitava soveltuvan metsän säästäminen, jotta lisääntymis- tai levähdyspaikka ei heikkene. Lisääntymis- ja levähdyspaikan suojelemisella ei ole tarkoitus suojella liito-oravan elinpiiriä kokonaisuudessaan. Liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikoilta ja niiden yhteyteen säästetyltä metsäalueelta on turvattava riittävät kulkuyhteydet ympäröiville alueille.

##### **Liito-oravaselvitysten arviointi**

Vireillepanon käsittelyn yhteydessä Lupa- ja valvontavirasto on tarkastanut toimitetun liito-oravaselvityksen ja muun kuulemismateriaalin ohella Lajitietokeskuksen Viranomaisportaaliin tallennetut lajien havaintotiedot kohdetta koskien, luontoselvityksen tietoja ja tarkastellut ilmakehän aineistoja alueelta.

Kyseessä olevan kiinteistön alueelle lajitietokeskukseen tallennetut liito-oravahavainnot ovat vuodelta 2016 Niinimäen tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksen luontoselvityksestä, jolloin on havaittu liito-oravan papanoita useiden



puiden juurelta. Havaintotietojen mukaan Kuusijärvestä laskevan peratun pikkujoen varrella oleva kuusivaltainen metsikkö, jossa on sekapuuna koivua ja haapaa. Havaintopisteet on tallennettu koontipisteinä, joista pohjoisin ja eteläisin piste on tallennettu järeän haavan kohdalle, jonka on arvioitu olevan mahdollinen pesäpuu. Keskimmäinen havaintopisteen tietojen mukaan alueella on reilun 10 puun tyvellä papanoita havaintopisteen ympäristössä.

Toiminnanharjoittaja selvitti 30.3.2026 liito-oravan esiintymistä myös Kuusijärven länsi- ja luoteisrannan kuusikosta. Vuoden 2016 luontoselvityksessä ei tehty havaintoja liito-oravasta kyseiseltä alueelta. Toiminnanharjoittaja on tehnyt liito-oravaselvityksen 30.3.2026, jolloin liito-oravan papanoita etsittiin haapojen ja kuusien juurilta hakkuusuunnitelman kuvioilta 1, 4, 4.2, 7, 7.1 ja 8. Kartoituksessa ei havaittu liito-oravan papanoita, risupesäiä tai kolopuita. Toiminnanharjoittajan tekemän selvityksen mukaan alueella on edelleen liito-oravalle soveltuvan metsän rakenteellisia piirteitä, kuten haapoja, rantametsää ja kulkuyhteyksiä.

Lupa- ja valvontaviraston näkemyksen mukaan edellä esitetyt alueelle tehdyt liito-oravaselvitykset ovat riittävät. Vuoden 2016 luontoselvityksen havaintojen perusteella alueelta on löytynyt järeitä haapoja ja papanoita useiden puiden alta. Yksittäisiä papanoita merkittävämmät papanamäärät tulkitaan vähintään liito-oravan levähdyspaikaksi, vaikka alueelta ei olisi havaintoa pesästä. Kertaalleen liito-oravan lisääntymis- tai levähdyspaikaksi tunnistettu paikka on hävittämis- ja heikennyskiellon piirissä niin kauan, kuin liito-oravan palaaminen lisääntymis- ja levähdyspaikalle on riittävän todennäköistä eli alue on edelleen liito-oravalle soveltuva. Lupa- ja valvontavirastolle 4.5.2026 toimitetun hakkuusuunnitelman tietojen mukaan alue soveltuu edelleen liito-oravalle. Alueella on kolme järeää haapaa ja aikaisempia tietoja yksittäisiä papanoita merkittävimmistä papanamääristä, joten Lupa- valvontaviraston näkemyksen mukaan alueella on siten edelleen vähintään liito-oravan levähdyspaikkoja.

### **Määräysten perustelu**

Määräyksen 1 mukaan Lupa- ja valvontavirasto kieltää kuviolle 4.0 suunnitellut avohakkuut. Käytössä oleva aineisto (ml. hakkuusuunnitelma ja luontoselvitys), soveltuvista tietojärjestelmistä suoritettu tarkastelu sekä olosuhteet kokonaisuudessaan huomioon ottaen Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että kuvion 4.0 avohakkuuta ei voi toteuttaa kuviolle sijoittuvien liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen vuoksi. Kuvion 4.0 alueella ei voida tehdä lainkaan avohakkuuta, sillä kuviolla olevien levähdyspaikkojen ympärille tulee sekä jättää 0,5 hehtaarin suojavyöhykkeet, joilla ei tehdä hakkuuta, että säästää liito-oravalle soveltuvaa metsää muutamia hehtaareita, jolla ei voi tehdä avohakkuuta.

Määräyksen 2 mukaan Lupa- ja valvontavirasto rajoittaa kuviolle 1.0 suunniteltua harvennushakkuuta. Kuvion 1.0 etelä- ja pohjoispäässä tulee hakkuut toteuttaa niin, että kuvioilla 4.0 ja 4.2 sijaitsevien liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen ympärille jää 0,5 hehtaarin käsittelemättömät suojavyöhykkeet. Suojavyöhyke suositellaan sijoittamaan siten, että jokaisen pesä- tai levähdyspuun ympärille suojaksi jää vähintään 25 metrin



puustoinen alue joka puolelle puuta. Soveltuva metsää tulee säästää alueella, jolla aikaisemmat liito-oravahavainnot sijaitsevat ja joka luontoselvityksessä on tunnistettu liito-oravan reviiriksi. Tässä asiassa päätöksenteon perustana oleva aineisto (ml. hakkuusuunnitelma ja luontoselvitys), soveltuvista tietojärjestelmistä suoritettu tarkastelu sekä olosuhteet kokonaisuudessaan huomioon ottaen Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että suojavyöhykkeiden lisäämisen jälkeen harvennushakkuista ei katsota aiheutuvan liito-oravan lisääntymis- tai levähdyspaikalle hävittämistä tai sellaista heikennystä, joka tulisi luonnonsuojelulain vastaisena pakkokeinoin estää.

Kuvioiden 5.0, 6.0, 7.1 ja 8.0 osalta Lupa- ja valvontavirasto katsoo tässä asiassa päätöksenteon perustana oleva aineisto (ml. hakkuusuunnitelma ja luontoselvitys), soveltuvista tietojärjestelmistä suoritettu tarkastelu sekä olosuhteet kokonaisuudessaan huomioon ottaen, että hakkuut eivät kohdistu liito-oravan lisääntymis- tai levähdyspaikalle tai sellaisen läheisyyteen siten, että niistä aiheutuisi tai uhkaisi aiheutua liito-oravan lisääntymis- tai levähdyspaikalle hävittämistä tai sellaista heikennystä, joka tulisi luonnonsuojelulain vastaisena pakkokeinoin estää.

Kulkuyhteyksien osalta Lupa- ja valvontavirasto katsoo, ettei laissa kiellettyä heikennystä lisääntymis- tai levähdyspaikalle aiheudu käsillä olevassa tapauksessa kulkuyhteyksienkään osalta vireillepanon kohteena olevilla kuvioilla metsänkäyttöilmoituksen mukaisesti toimittaessa huomioiden, että kuvion 4.0 avohakkuuta ei toteuteta.

## 7 Johtopäätökset

Lupa- ja valvontavirasto kieltää ja rajoittaa metsänkäyttöilmoituksessa 1-2026-42225 ilmoitettuja hakkuita edellä esitetyin perustein luonnonsuojelulain 126 §:n nojalla. Kuvion 4.0 avohakkuuta ei voi toteuttaa kuviolle sijoittuvien liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen vuoksi. Kuvion 1.0 etelä- ja pohjoispäässä tulee hakkuut toteuttaa niin, että kuvioilla 4.0 ja 4.2 sijaitsevien liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen ympärille jää 0,5 hehtaarin käsittelemättömät suojavyöhykkeet.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että metsänkäyttöilmoituksessa 1-2026-42225 ilmoitetuille hakkuille on selvitetty olevan lailliset edellytykset kuvioiden 5.0, 6.0, 7.1 ja 8.0 osalta. Tässä asiassa päätöksenteon perustana oleva aineisto, soveltuvista tietojärjestelmistä suoritettu tarkastelu sekä olosuhteet kokonaisuudessaan huomioon ottaen Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että suunnitellut hakkuut kuvioilla 5.0, 6.0, 7.1 ja 8.0 eivät kohdistu liito-oravan lisääntymis- tai levähdyspaikalle tai sellaisen läheisyyteen siten, että niistä aiheutuisi tai uhkaisi aiheutua liito-oravan lisääntymis- tai levähdyspaikalle hävittämistä tai sellaista heikennystä, joka tulisi luonnonsuojelulain vastaisena pakkokeinoin estää. Tämä johtopäätös kattaa myös kulkuyhteydet, joita koskien Lupa- ja valvontavirasto niin ikään katsoo, ettei laissa kiellettyä heikennystä lisääntymis- tai levähdyspaikalle aiheudu käsillä olevassa tapauksessa kulkuyhteyksienkään osalta vireillepanon kohteena olevilla kuvioilla metsänkäyttöilmoituksen mukaisesti toimittaessa huomioiden, että kuvion 4.0 avohakkuuta ei toteuteta.

## 8 Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 78, 124, 126, 128, 134 §  
Valtioneuvoston asetus luonnonsuojelusta (1066/2023) 9 §, liite 7  
Hallintolaki (434/2003) 34 §

## 9 Asian käsittelijät ja asiakirjan hyväksyminen

Asian on esitellyt lakimies Laura Mononen ja ratkaissut ryhmäpäällikkö Jonna Kartano.  
Päätös on hyväksytty sähköisesti. Merkintä hyväksynnästä on päätöksen viimeisellä sivulla.

## 10 Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen.  
Valitusosoitus on liitteenä.

## 11 Käsittelymaksu

Valtioneuvoston asetuksessa Lupa- ja valvontaviraston maksuista vuonna 2026 (1177/2025) ei säädetä päätöksen maksullisuudesta. Päätös annetaan näin ollen maksutta.

## 12 Päätöksestä tiedottaminen

Jakelu

### **Sähköpostilla**

Keskisen Suomen liito-oravayhdistys ry  
Stora Enso Oyj

### **Saantitodistuksella**

Maanomistaja

Lupa- ja valvontavirasto julkaisee päätöksen luonnonsuojelulain 121 §:n mukaisesti internetsivuillaan.

**Liitteet**

Valitusosoitus

**Lupa- ja valvontavirasto**

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihe: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/73137/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/73137/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Mononen Laura 09.07.2026 15:19

Ratkaisija Kartano Jonna 09.07.2026 15:19